

Ruimtelijke onderbouwing Uitbreiding vleeskuikenstal Gariperwei te Oudega

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Er is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de realisatie van een uitbreiding van de bestaande vleeskuikenstal en een mestplaat op het perceel Gariperwei 54 te Oudega. De aanvraag past niet binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied. Om de beoogde bouw toch mogelijk te maken en een omgevingsvergunning te kunnen verlenen, kan worden afgeweken van het vigerende bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 sub a.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

1.2 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Gariperwei ten noorden van het dorp Oudega. De Gariperwei is van de ontsluitingswegen van het dorp. In onderstaande figuur is het plangebied aangegeven.

Figuur 1: Plangebied

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat kort in op de huidige en toekomstige situatie van het plangebied. Hoofdstuk 3 behandelt het van toepassing zijnde beleid waarna hoofdstuk 4 ingaat op de relevante planologische aspecten. Hoofdstuk 5 behandelt tenslotte de uitvoerbaarheid van het plan.

2. Huidige situatie

2.1 Huidige situatie

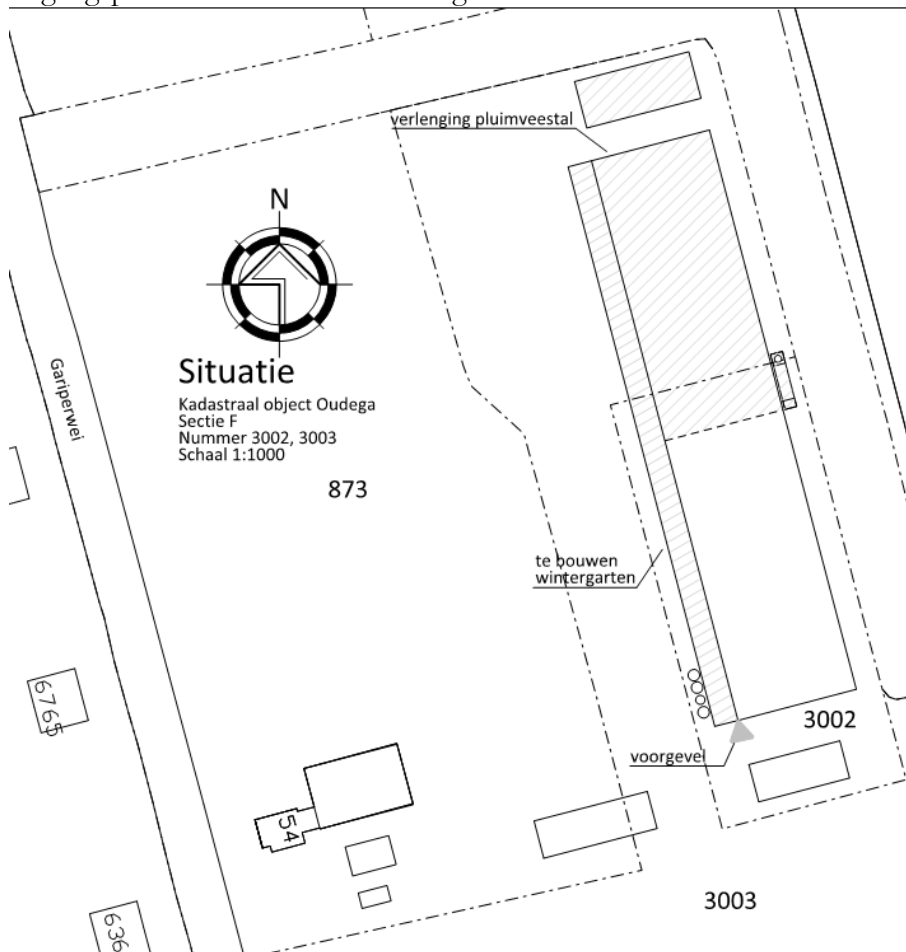
Het perceel betreft agrarisch perceel met de bestaande vleeskuikenstal en de bedrijfswoning. In figuur 2 is de huidige situatie te zien.

Figuur 2: aanzien perceel Gariperwei 54

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer wil de huidige vleeskuikenstal vergroten en verdubbelen waarmee het aantal vleeskuikens niet wordt vergroot. Daarnaast wordt aan de noordkant nog een mestplaat gerealiseerd. De uitbreiding van de stal vind aan de noordzijde van de huidige stal plaats en draagt circa 1800 m² en voorziet niet in uitbreiding van de huidige aantal kippen. Bij de aanvraag voor omgevingsvergunning is een landschappelijk inpassingsplan ingediend en deze is getoetst en de handleiding erfinrichting Buitengebied. De voorgenomen inpassing past binnen de uitgangspunten van deze handleiding.

Figuur 4: overzichttekening nieuwe situatie.

3. Beleidskader

3.1 Provinciaal beleid

3.1.1 Streekplan 2007

Volgens het Streekplan Fryslân 2007 is er ruimte voor schaalvergroting van agrarische bedrijven binnen de kernkwaliteiten van elk landschapstype. Voor de inpassing van agrarische bedrijven is vooral de landschappelijke situering van belang, met aandacht voor beplanting, erfelementen, de nokrichting, dak- en goothoogte van gebouwen en kleur- en materiaalgebruik. Dit vergt landschappelijk maatwerk. Het streekplan stelt geen maximum aan het oppervlak van agrarische bouwvlakken en maakt geen onderscheid tussen intensieve en (grondgebonden) melkveehouderij. De mest- en milieuwetgeving stellen volgens het Streekplan voldoende voorwaarden aan intensieve veehouderij.

3.1.2. Verordening Romte Fryslân (2014)

De verordening Romte Fryslân vertaalt het beleid uit het Streekplan in regels die doorwerken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de verordening biedt ruimte voor niet grondgebonden agrarische bedrijven (intensief) tot een bouwvlak van 1,5 ha. Het voorliggende plan past binnen de Verordening Romte Fryslân (2014).

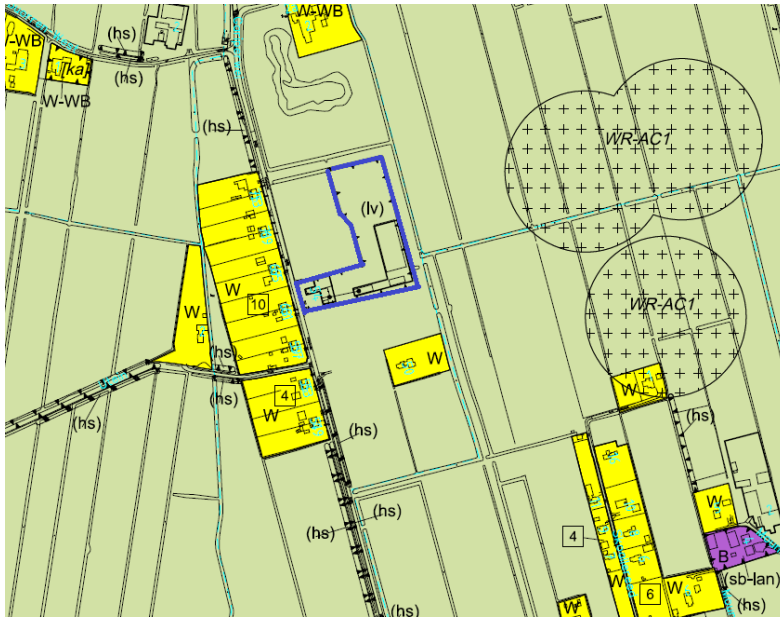
3.1.3. Beleidsnotitie Intensieve Veehouderij (2014)

Doel van deze beleidsnotities is dat intensieve veehouderijen zodanige ontwikkelingsruimte hebben dat ze kunnen voldoen aan nieuwe regels en eisen op het gebied van dierenwelzijn, gezondheid en milieu, onder de voorwaarde dat een zorgvuldige inpassing van de bedrijven gewaarborgd is. De focus ligt op de ontwikkelingsruimte voor grondgebonden melkveehouderijen en voor bestaande intensieve veehouderijen. Voor intensieve veehouderijen wordt uitgegaan van een maximum bouwvlak van 1,5 ha per locatie. Het voorliggende plan past binnen dit beleid.

3.2. Gemeentelijk beleid

3.2.1 *Vigerend bestemmingsplan*

Het perceel Gariperwei 54 ligt binnen het plangebied van het bestemmingsplan "Buitengebied" welke is vastgesteld op 11 juni 2013. Het perceel Gariperwei 54 heeft de bestemming "Agrarisch gebied - besloten" met de aanduiding "intensief". Het voorgenomen plan past niet binnen het bestemmingsplan aangezien het bouwplan buiten in het bestemmingsplan aangegeven bouwblok.

Figuur 5: Fragment verbeelding bestemmingsplan "Buitengebied" waarbij de blauwe contour het plangebied betreft.

In het bovengenoemde bestemmingsplan is het mogelijk middels een binnenplanse afwijking bebouwing ten behoeve van een intensieve veehouderij tot 1,5 ha te realiseren mits de bebouwing gerealiseerd wordt binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha. Het voorliggende plan kan hier niet aan voldoen. Het planvoornemen wijkt niet af van de gebruiksregel van de huidige bestemming. Het planvoornemen vereist echter een vergroting van het bouwvlak in noordelijke richting van het plangebied. De gemeente heeft uitgesproken in principe te willen meewerken aan het voorliggende plan. Concreet betekent het planvoornemen dat medewerking kan worden verleend middels een afwijking van het geldende bestemmingsplan op grond van artikel 3.10 juncto 2.12 Wabo (uitgebreid).

3.2 Conclusie

Voorliggend plan voorziet in de uitbreiding van het bestaand vleeskuikenbedrijf dat na uitbreiding nog geen bouwvlak heeft van 1,5 ha. Een dergelijke ontwikkeling is niet in strijd met de in de provinciale verordening vastgelegde beleidsregels.

Het juridisch-planologisch kader in het geldende bestemmingsplan biedt niet de mogelijkheid om de gewenste situatie in het plangebied bij recht mogelijk te maken. Hierom is het voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld.

4. Planologische aspecten

4.1 Archeologie

Wet- en regelgeving

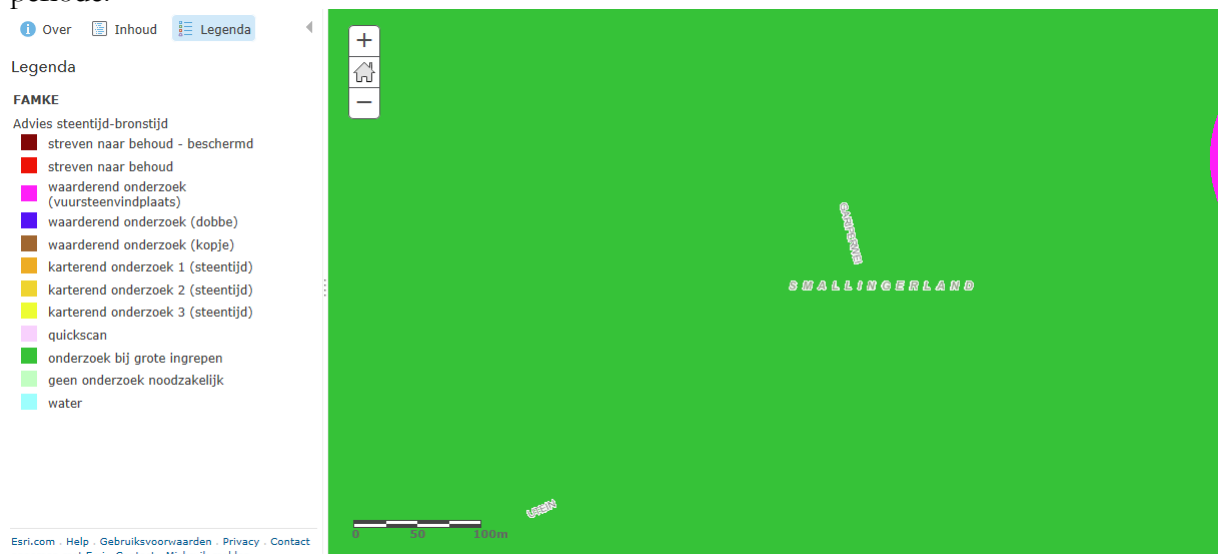
In het kader van het Verdrag van Malta is het noodzakelijk om bij nieuwe ontwikkelingen onderzoek te verrichten naar het mogelijk verstoren van archeologische waarden in het plangebied. De provincie heeft op haar website een kaart (de Cultuurhistorische kaart) geplaatst, waarop staat aangegeven in welke gebieden een bepaald soort onderzoek dient te worden uitgevoerd en in welke gevallen dit onderzoek achterwege kan blijven.

Onderzoek

Voor het onderhavige plangebied is op de cultuurhistorische kaart van de provincie Fryslân (FAMKE) het volgende aangegeven:

Steentijd-bronstijd

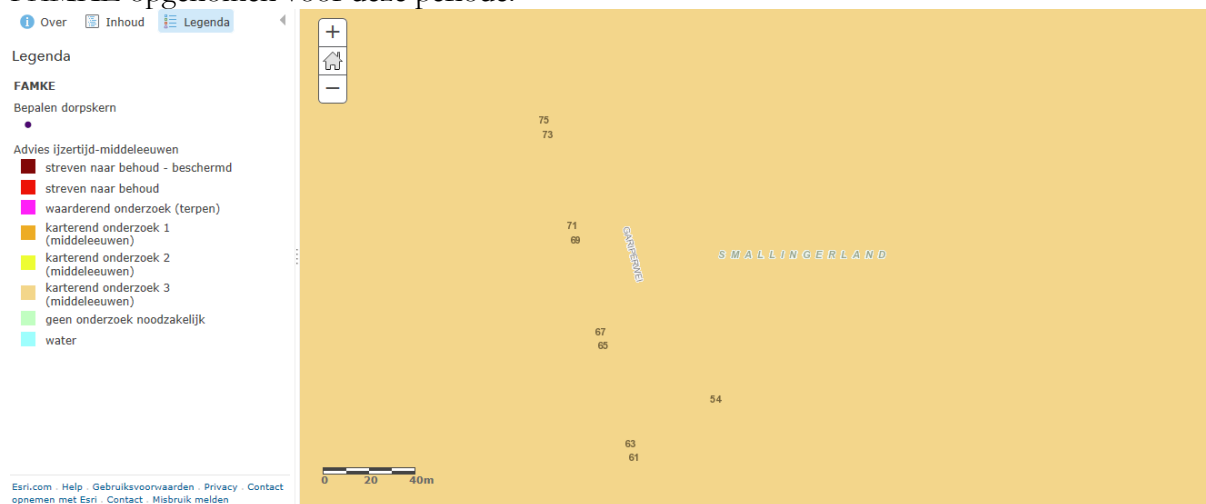
Voor de periode steentijd-bronstijd is alleen onderzoek noodzakelijk is bij grote ingrepen van groter dan 2,5 hectare. In figuur 6 is een kaartfragment van FAMKE opgenomen voor deze periode.

Figuur 6: Kaartfragment FAMKE Steentijd-bronstijd

IJzertijd-Middeleeuwen

Voor deze periode is het gebied aangegeven als “karterend onderzoek 3”. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode midden-bronstijd – vroege Middeleeuwen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 5.000m² een karterend archeologisch onderzoek (van minimaal 6 boringen) uit te laten voeren. Het gebied is minder groot dan 5.000 m². Daarom is onderzoek niet nodig. In figuur 7 is een kaartfragment van FAMKE opgenomen voor deze periode.

Figuur 7: kaartfragment FAMKE IJzertijd-Middeleeuwen

Conclusie

Het voorliggende plan voorziet niet in dergelijke omvangrijke ingrepen. Nader archeologisch onderzoek is in het kader van het voorliggende plan dan ook niet aan de orde.

4.2 Luchtkwaliteit

Deze nieuwe ontwikkeling is getoetst aan de Wet luchtkwaliteit. Ten aanzien van de toetsing kan worden opgemerkt dat er op geen enkele locatie in onze gemeente, ook niet op de plaatsen met een hoge verkeersbelasting, grenswaarden of plandrempels uit de Wet luchtkwaliteit worden overschreden. Geconcludeerd kan worden dat er geen consequenties met betrekking tot de Wet luchtkwaliteit aanwezig zijn.

4.3 Externe veiligheid

Algemeen:

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door ondermeer:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, over de weg);

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten.

Toetsing:

In de omgeving van deze locatie zijn geen aspecten met betrekking tot externe veiligheid aanwezig.

Conclusie:

Geconcludeerd kan worden dat er geen normen met betrekking tot externe veiligheid worden overschreden.

4.4 Ecologie

Voor het voornemen is een ecologische quickscan uitgevoerd door Natuurbank Overijssel op 16 februari 2017. De conclusie van deze quickscan is:

Mogelijk bezet de veldmuis vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor het doden en beschadigen en vernielen van vaste rust- en voortplantingslocaties. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied en de voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. De Wnb en de Omgevingsverordening Romte Friesland vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.5 Landschappelijke inpassing

Voor het voornemen is een landschappelijk inpassingsplan door Natuurbank Overijssel op 10 oktober 2016 opgesteld. In dit inpassingsplan staat beschreven welke maatregelen worden genomen om het planvoornemen bij het omliggende landschap aan te laten sluiten.

4.6 Beeldkwaliteit

Het bouwplan past binnen de nu geldende welstandscriteria, die voor het gebied gelden.

4.7 Welstand

Het plan is beoordeeld door de welstandscommissie en akkoord bevonden.

4.8 Water

Ten behoeve van het plan is een watertoets uitgevoerd d.m.v. het gebruikmaken van de digitale watertoets. Het Wetterskip heeft meegedeeld, dat de normale watertoets van toepassing is. De resultaten van de watertoets zijn in de bijlage opgenomen. Voor het plan dient circa 170 m² aan water te worden gecompenseerd. De initiatiefnemer heeft aangegeven watercompensatie te realiseren door de twee bestaande sloten te verbreden aan de zuidkant van het perceel met circa 170 m² aan oppervlakte water. Op figuur 8 is de locatie aangegeven waar de watercompensatie zal plaats vinden. Het Wetterskip heeft aangegeven hiermee te kunnen instemmen mits het plan voldoet aan de compensatienorm (170m² water). Het wateradvies is opgenomen in de bijlage van deze ruimtelijke onderbouwing.

Figuur 8: locatie watercompensatie

4.9 Bodem

Bij de verkenning van mogelijkheden om nieuwe functies in een gebied te realiseren dient de bodemkwaliteit te worden betrokken. Inzicht in eventuele beperking aan het bodemgebruik (ivm milieuhygiënische risico's voor mens, plant en dier) is noodzakelijk om te beoordelen of de grond geschikt is voor de beoogde functie. Er mogen namelijk geen nieuwe gevoelige functies op een zodanig verontreinigd terrein worden gerealiseerd, dat schade is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers en het milieu.

Het onderhavige plangebied heeft reeds een agrarische bestemming. De locatie waar de uitbreiding plaats vindt is in het verleden in gebruik geweest door een agrarisch bedrijf en behoudt deze functie in de beoogde situatie. Er hebben in het verleden geen bodemvervuilende activiteiten plaatsgevonden. In het kader van de ruimtelijke procedure is een bodemonderzoek niet noodzakelijk.

Op basis van het Bouwbesluit dient een onderzoek te worden uitgevoerd indien een gebouw wordt gerealiseerd waarin mensen gaan verblijven. Algemeen aanvaarde richtlijn is echter dat geen onderzoek uitgevoerd hoeft te worden. Indien geen verblijfplaats wordt gerealiseerd waar

langer dan 2 uur per dag mensen verblijven. In vleeskuikenstallen verblijven mensen doorgaans minder dan 2 uur per dag. Een bodemonderzoek is niet noodzakelijk.

Conclusie

Zowel in het kader van de ruimtelijke procedure als in het kader van het Bouwbesluit is een bodemonderzoek niet noodzakelijk. Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering van het onderhavige plan.

4.10 Verkeer

Ontsluiting

De Gariperwei is één van de ontsluitingswegen van het dorp Oudega. Aangezien het aantal vleeskuikens niet wordt uitgebreid, is de verwachting dat het aantal vervoersbeweging van en naar het bedrijf niet groter zal worden.

Parkeren

Op het terrein is voldoende eigen parkeergelegenheden aanwezig.

4.11 Bedrijven en (milieu)hinder

Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening gehouden te worden met milieuzoneringen om zodoende de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren. Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde publicatie "Bedrijven en milieuzonering".

Richtafstandenlijsten

Voor een scala aan milieubelastende activiteiten zijn richtafstanden aangegeven in de VNG-publicatie. In de lijsten wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van deze vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie. Daarbij omvat categorie 1 de lichtste en categorie 6 de zwaarste vormen van bedrijvigheid. De richtafstanden gaan uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet worden beoogd of aanwezig zijn, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van richtafstanden).

Twee omgevingstypen

De richtafstanden in de VNG-publicatie zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Rustig buitengebied wordt in de uitgave geschaard onder het beleid van een rustige woonwijk.

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Smalingerland. In de omgeving is geen sprake van functiemenging. Dergelijke gebieden kunnen niet worden aangewezen als 'gemengd gebied'. De richtafstanden kunnen derhalve niet met één stap worden verkleind.

Ontvanger en/of bron?

In het onderhavige plan wordt een vleeskuikenhouderij uitgebreid. Een vleeskuikenstal is geen gevoelig object. Dat betekent dat niet beoordeeld hoeft te worden of de stal als 'ontvanger' last kan ondervinden van milieucontouren van functies in de omgeving. Een vleeskuikenstal heeft zelf wel milieucontouren. De stal is derhalve aan te wijzen als een 'bron' van milieucontouren.

Het plan als bron van milieuzoneringen:

Conform de 'richtafstandenlijst' van de VNG uitgaven behoort bij een pluimveehouderij (SB1-2008 code 0147) een richtafstand van 200 m (geur), 30 m (stof) en 50 m (geluid).

Voor het aspect geur is niet de 'VNG uitgave', maar de 'Wet geurhinder en veehouderij' en het 'activiteitenbesluit' leidend. In paragraaf 'Geur' is dit aspect reeds verantwoord. Het aspect 'stof'(fijn stof) is reeds verantwoord in paragraaf 'Luchtkwaliteit; . Voor het aspect geluid vorm de VNG uitgaven wel het eerste toetsingskader voor geluidsgevoelige objecten. De afstand tot de meest nabijheid gelegen voor geluid gevoelige objecten, Gariperwei 61,63, 65, 67, 71 en 73 bedraagt circa 130 meter. De richtafstanden worden derhalve niet overschreden.

Conclusie

De richtafstanden worden niet overschreden . Het aspect geluid vormt geen belemmering voor onderhavig plan. Het voorgenomen bouwplan doet geen afbreuk aan het woongenot van omwonenden. Het voorgenomen plan voldoet aan de voorgeschreven normen en zal geen afbreuk aan de gebruiksmogelijkheden van omliggende gronden.

Besluit milieueffectrapportage

In het Besluit milieueffectrapportage (hierna Besluit m.e.r.) is in onderdeel C van de bijlage onder categorie 14 opgenomen wanneer voor de activiteit het fokken, mesten of houden van dieren een plicht tot het opstellen van een milieueffectrapport geldt. Dit is het geval bij het oprichten en/ of uitbreiden en/of wijzigen van een installatie met meer dan:

- 85.000 stuks mesthoenders (Rav. cat. E 3 t/m E 5);
- 60.000 stuks hennen (Rav. cat. E 1 en E 2);
- 3.000 stuks mestvarkens (Rav. cat. D 3) of
- 900 stuks zeugen (Rav. cat. D 1.2 en D 1.3).

Verder is in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r. onder categorie 14 opgenomen dat, in de aangegeven situaties, een milieueffectrapport moet worden opgesteld wanneer de voorgenomen activiteit leidt tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Dit geldt voor het oprichten en/ of uitbreiden en / of wijzigen van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren met meer dan:

- 40.000 stuks pluimvee (Rav. cat. E, F, G en J);
- 2.000 mestvarkens (Rav. cat. D 3);
- 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav. cat. A 1 en A 2);
- 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav. cat. A 3).

In de huidige aanvraag is er geen sprake van het uitbreiden en wijzigen van een installatie, zoals bedoeld in het Besluit m.e.r.. Het aantal vleeskuikens blijf onveranderd 34.000 stuks (Rav. cat. E 5.14) ten opzichte van voorliggende vergunning. In de aangevraagde situatie worden de, in de onderdelen C en D van de bijlage van het Besluit m.e.r., genoemde dieraantallen niet overschreden. Hierdoor is de m.e.r.-plicht dan wel de m.e.r.-beoordeling niet van toepassing.

4.12 Onderbouwing aantal kuikens in relatie tot de verdubbeling stalruimte

Voor een 'beter leven 1 ster' is ons inzien geen verdubbeling van de stalruimte noodzakelijk.

Een verdubbeling is wel degelijk noodzakelijk. Het 'beter leven concept' hanteert een oppervlakte van de stal- c.q. binnenruimte van maximaal 15 kuikens per m², met een maximaal aantal kg. lichaamsgewicht van 25 kg/ m².

De oppervlakte van de stal (incl. verlening) plus uitloop bedraagt 3.530 m². Omgerekend resulteert dit in een bezetting van 34.000 vleeskuikens/ 3.530 m² = 10 dieren/ m². Op deze manier wordt er voldaan aan de eis van het concept.

Geconcludeerd kan worden dat de uitbreiding noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan de beter leven eis. Zoals reeds door ons aangegeven in de brief van d.d. 2 november 2016; de markt in de vleeskuikenhouderij is sterk onderhevig aan veranderingen, tevens eist de consument een steeds meer "verantwoord geleverd" product waar men bereid is meer voor te betalen. Als familie Hoekstra met de huidige stalomvang het 'beter leven concept' gaat exploiteren betekent dit dat ca. de helft van de dieren nog maar opgezet kunnen worden, economisch is dit niet te dragen. Door de beoogde verlenging kunnen hetzelfde aantal dieren worden opgezet binnen een concept wat zich reeds heeft bewezen. Door vleeskuikens te gaan leveren volgens dit concept verzekerd het familiebedrijf zich van een duurzame toekomst.

5. Uitvoerbaarheid

5.1 Economisch

De kosten die samenhangen met de bouw van de uitbreiding van de vleeskuikenstal en de realisatie van een mestplaat zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Tussen de gemeente en initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst afgesloten waarin is bepaald welke exploitatiebijdrage de initiatiefnemer dient te betalen. De kosten van grondexploitatie zijn met andere woorden anderszins verzekerd en om die reden kan worden afgezien van het opstellen van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro. Derhalve kan het plan als economisch haalbaar worden bestempeld.

5.2 Maatschappelijk

De aanvraag is voor het overleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening verzonden aan de volgende instanties:

- Wetterskip Fryslân.

Van het Wetterskip Fryslân is wateradvies gevraagd. Het advies is overgenomen. Inhoudelijk wordt verwezen naar paragraaf 4.5 van deze ruimtelijke onderbouwing. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is inmiddels verstuurd naar het Wetterskip ter informatie.

Bijlagen

- Resultaat watertoets
- Landschappelijk inpassingsplan;
- Bouwtekening
- Ecologische quickscan;

Bijlagen

Inhoud

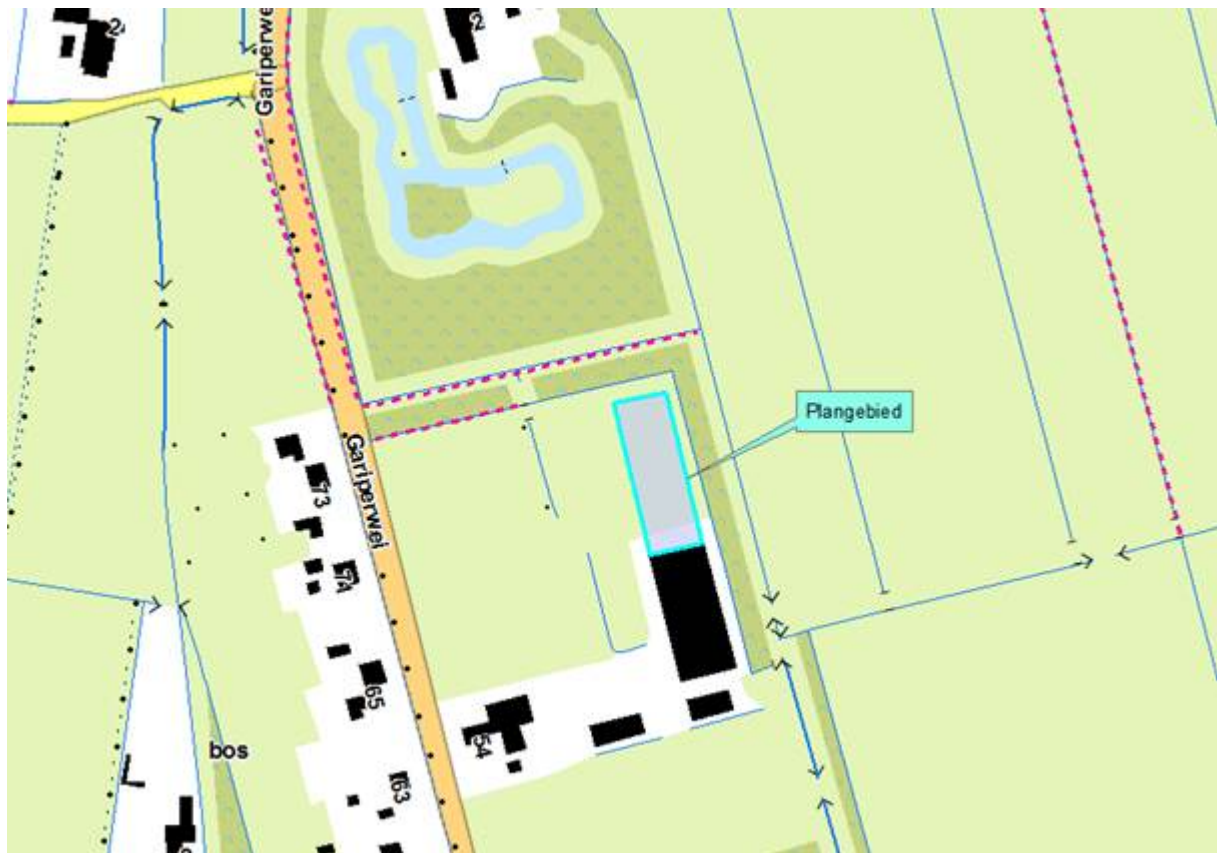
1. Resultaat Watertoets
2. Landschappelijk inpassingsplan
3. Bouwtekening
4. Ecologische quickscan

Bijlage 1: Watertoets

Op 20 januari 2017 is door u een digitale watertoets doorlopen voor het plan Uitbreiding stallen aan de Gariperwei 54 te Oudega. Op het plan is de normale watertoetsprocedure van toepassing omdat de toename aan verhard oppervlak in het buitengebied meer dan 1.500 m² bedraagt. Deze e-mail vormt het wateradvies voor dit plan.

Wij gaan er van uit dat u de in deze e-mail vermelde adviezen opvolgt en meeneemt in de verdere planvorming. Wij verwachten dat het advies wordt verwerkt in de waterparagraaf en waar nodig op de Verbeelding en in de Regels. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken welke waterbelangen van toepassing zijn en hoe hier in het plan rekening mee is gehouden.

Het plan bestaat uit het realiseren van een nieuwe stal. Figuur 1 toont de ligging van het plangebied.

Figuur 1: Ligging van het plangebied

Watertoets en Wateradvies

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. In deze email geven wij de wateraspecten aan die specifiek op uw plan van toepassing zijn. Achtergrondinformatie over de verschillende aspecten kunt u vinden in onze Leidraad Watertoets die is te raadplegen op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets. In de Leidraad staat ook hoe u bij het uitwerken en opstellen van het plan rekening dient te houden met deze wateraspecten in bijvoorbeeld de Toelichting, de Regels en op de Verbeelding.

Veilig

Klimaatadaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Kansen moeten benut worden om het gebied klimaat robuust in te

richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming.

De Klimateffectatlas (<http://www.ruimtelijkeadaptatie.nl/nl/klimateffectatlas>) kunt u raadplegen om (toekomstige) dreigingen van overstromingen, wateroverlast, droogte en hittestress ter plaatse van uw plangebied te bekijken. Bij de inrichting van het plangebied kunt u hier op anticiperen door bijvoorbeeld het percentage verhard oppervlak te verminderen en het plangebied groener in te richten. Door nú maatregelen te nemen, worden steden en dorpen mooier en wordt grote schade in de toekomst voorkomen. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het proces worden meegenomen.

Voldoende

Peilbeheer (paragraaf 4.3.4) en drooglegging (4.3.7)

Peilgebied en drooglegging

Het plangebied ligt in een peilgebied met een zomerpeil van -0,15 m NAP en een winterpeil van -0,35 m NAP. Dit vastgestelde peil is een streefpeil. Het werkelijke peil is als gevolg van opstuwung en de weersomstandigheden niet altijd gelijk aan het streefpeil. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de +0,45 m NAP en de +0,75 m NAP. Wij adviseren u om bij het bepalen van de aanleghoogte rekening te houden met de droogleggingsnorm.

De grondwaterstand is niet gelijk aan het waterpeil in de sloten. Grondwater kan opbollen en uitzakken. Om grondwateroverlast te voorkomen is naast de droogleggingsnorm daarom ook de ontwateringsdiepte van belang. Wij hebben geen gedetailleerde informatie beschikbaar over de grondwaterstanden op uw locatie. Wij adviseren u wel om bij het bepalen van de aanleghoogte naast de drooglegging ook rekening te houden met voldoende ontwateringsdiepte. In paragraaf 4.3.7 vindt u meer informatie over de ontwateringseisen.

Grondwateronttrekking

Bij de aanleg van gebouwen of infrastructuur is het vaak nodig om het grondwater te verlagen om het werk droog uit te kunnen voeren. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Ook op het lozen van onttrokken grondwater is de meldingsplicht van toepassing. Om te weten of u met een melding kunt volstaan of een vergunning nodig hebt, kunt u contact opnemen met Cluster Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân.

Toename verhard oppervlak (paragraaf 4.3.6)

In paragraaf 4.3.6 staat achtergrondinformatie over de reden waarom toename van verhard oppervlak gecompenseerd dient te worden. De gebiedspecifieke compensatie zoals deze in paragraaf 4.3.6.2 van de Leidraad is opgenomen is niet van toepassing. Wij hanteren een compensatienorm van 10 %. Voor bebouwd gebied is de ondergrens van 200 m² van toepassing, in het buitengebied geldt een ondergrens van 1.500 m².

Door de realisatie van het plan neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met 1.700 m². De initiatiefnemer heeft aangegeven dit te willen compenseren door het verbreden dan wel verlengen van twee aanwezige sloten ten zuiden van de bestaande bebouwing (zie figuur 2). Indien de compensatie voorziet in minimaal 170 m² aan nieuw oppervlaktewater (gemeten op de waterlijn), voldoet het plan aan de compensatienorm.

Figuur 2: Ligging compensatiesloten

Schoon

Schoonhouden – scheiden – zuiveren (paragraaf 4.4.6)

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren is het nodig dat u voorkomt dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Ook is het nodig dat u bouwt met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Erfafspoeling

Erfspoelwater is hemelwater dat op het erf in contact komt met voer(-resten), mest(-resten), perssappen en percolaat en dan rechtstreeks afstroomt naar het oppervlaktewater. U dient te voorkomen dat mest, voederresten en perssappen in het oppervlaktewater terecht komen. Hierbij is het nodig dat u voldoet aan het Besluit algemene regels voor inrichtingen. Voor meer informatie of verder advies hierover kunt u contact opnemen met Cluster Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân.

Samen met LTO Noord, de Nederlands Melkveehouders Vakbond en de Agrarische Jongeren Fryslân heeft Wetterskip Fryslân het Convenant Erfafspoeling ondertekend. Doel van het convenant is om gedurende de looptijd (2015-2021) de nutriëntenemissie vanaf het erf van melkveebedrijven met minimaal 80% te verminderen.

Afkoppelen en waterkwaliteit

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

In geval van dit bouwplan kunt u het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak, onder bij *Waterkwaliteit* in deze e-mail genoemde voorwaarden, lozen op het oppervlaktewater.

Vervolg

Waterwet

Voor alle activiteiten in en nabij het watersysteem, waaronder het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het aanbrengen van een wijziging in het watersysteem, dient u een vergunning aan te vragen of een melding te doen bij Wetterskip Fryslân. Op onze website

(www.wetterskipfryslan.nl) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden. De aanvraag voor een watervergunning of de melding kunt u ook gelijktijdig met de omgevingsvergunningaanvraag indienen via het omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl).

Meer informatie

Mocht u vragen hebben over het wateradvies of wilt u verder overleggen over het plan, dan kunt u contact opnemen met mevrouw A.J. van Strien van ons waterschap. De in deze e-mail genoemde afdelingen en personen zijn telefonisch bereikbaar via het algemene telefoonnummer van Wetterskip Fryslân: 058-292 22 22.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

drs. R. Smit,
Manager Cluster Plannen.

Bijlage 2: Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassing Gariperwei 54 in Oudega

Colofon

Landschappelijke inpassing
Gariperwei 54 in Oudega

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van Westreenen
Contactpersoon: W. Schotsman

Projectnummer en versie: 901, versie 1.0		Status: Concept
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 10-10-2016
Ligging projectgebied: Gariperwei 54 Oudega		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Het plangebied.....	3
2.1 Ligging.....	3
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	3
2.3 Landschap.....	4
2.4 Ruimtelijke analyse.....	4
3 Voorgenomen activiteit.....	6
4 Ruimtelijke analyse.....	6
5. Voorstel voor landschappelijke inpassing.....	7
5.1 Inrichtingsplan.....	7
5.2 Beheer.....	8

1. Inleiding

Een agrarisch ondernemer heeft plannen om een bestaand kippenopfokbedrijf gelegen aan de Gariperwei 54 in Oudega uit te breiden. Een eis van de gemeente is een goede landschappelijke inpassing van de nieuwe situatie. In voorliggend rapport wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd. Dit plan is tot stand gekomen na een analyse van het landschap, streekeigen typen besplanting en beplantingsvormen. Naast een voorstel voor inrichting, wordt het rapport afgesloten met een voorstel voor beheer van de beplanting.

Bij het opstellen van voorliggend advies is rekening gehouden met de 'Handleiding erfinrichting buitengebied; bijlage bij bestemmingsplan buitengebied 2013' (BügelHajema, 2012).

2. Het plangebied

2.1 Ligging

Het plangebied ligt aan de Gariperwei 54 in Oudega. Het ligt in het buitengebied, net ten noorden van de kern Oudega. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de cirkel.

Globale ligging van het plangebied. (bron: PDOK.nl)

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een perceel grasland waarop een vrij moderne schuur staat. Het plangebied wordt aan de noord- en oostzijde begrensd door een hakhoutsingel. Aan de zuid- en westzijde grenst het aan grasland. Het erf wordt ontsloten in de zuidwesthoek naar de Gariperwei. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied in detail weergegeven.

Begrenzing van het plangebied. bron: PDOK.nl

Impressie van het plangebied. Foto's: Natuurbank Overijssel.

2.3 Landschap

Het plangebied ligt in het singellandschap (zandgrond) op de overgang naar het veenweidelandschap. Dit is een oud agrarisch cultuurlandschap dat gekenmerkt wordt door een rationele verkaveling van smalle percelen, van elkaar gescheiden door sloten met elzenhakhout er langs. Boerderijen lagen langs de ontginningswegen.

2.4 Ruimtelijke analyse

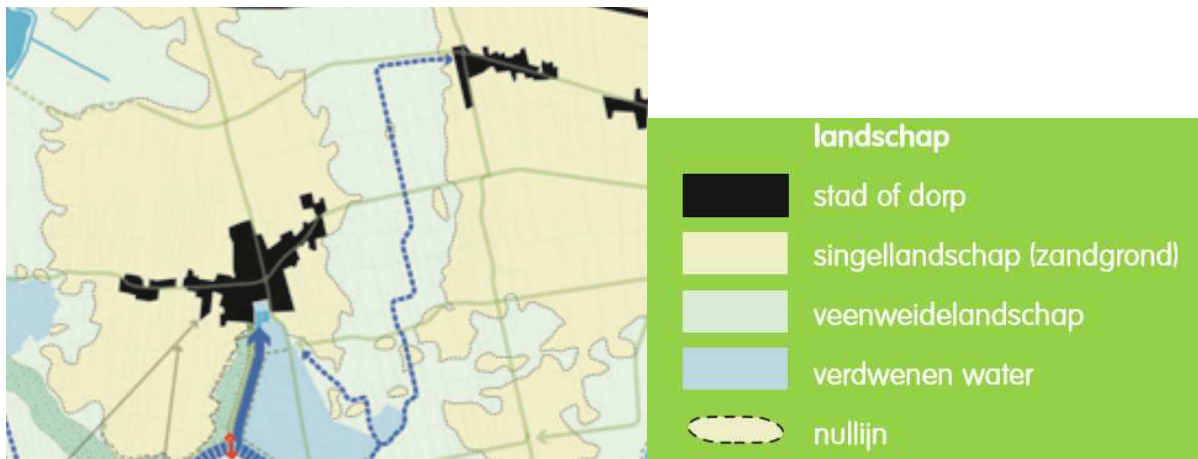
Het plangebied wordt getypeerd als een 'erf op afstand van de weg – haaks'. Deze typering gaat echter maar gedeeltelijk op omdat de kippenschuur recent gebouwd is; veel later dan de boerderij welke aan de weg staat. Het huidige erf is geen historisch erf.

Vanaf de Gariperwei is het erf zichtbaar ter hoogte van het erf. Door de aanplant van een bos ten noorden van het plangebied en een houtsingel ten oosten van het erf, is het erf aan de noord- en oostzijde ingepast. Door de ligging van de moderne schuur tegen de houtsingel is de beleving van de

schuur vrij beperkt. Komende vanuit zuidelijke richting is er wel direct zicht op de achterzijde van twee bijgebouwen op het erf.

Uitsnede van de topografische kaart anno 1880 (links) en 2015 (rechts) (bron: Kadaster.nl)

Landschapstypering. (Bron: Oudega aan het water; gebiedsvisie. Provincie Friesland, 2012)

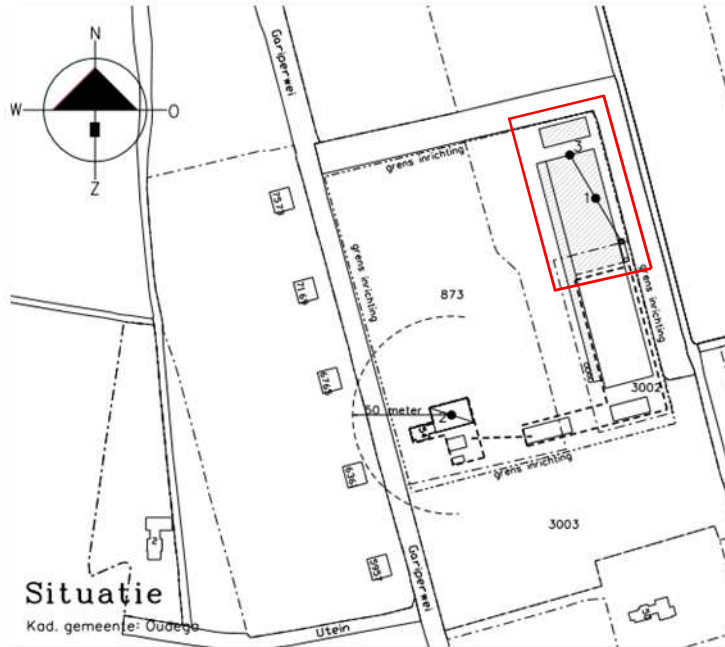
Ten noordwesten van het plangebied staat een elzensingel. Deze singel is een restant van een ooit doorgaande singel die in de volle lengte ten westen van het plangebied liep. Deze singel bestaat uit een enkele rij oude elzen zonder ondergroei. Bij de entree van het erf staat een oude, solitaire zomereik.

Oude elzensingel; relict van een ooit doorlopen elzensingel. Foto: Natuurbank Overijssel.

3 Voorgenomen activiteit

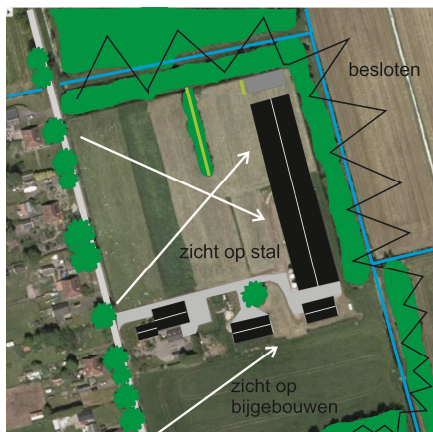
Er zijn concrete plannen voor uitbreiding van de bestaande kippenstal. Daartoe wordt een gelijke stal achter de huidige gebouwd. In de noordoosthoek van het perceel wordt een mestplaat aangelegd voor de tijdelijke opslag van mest tijdens het schoonmaken van de stallen. Op onderstaande afbeelding wordt de uitbreiding weergegeven.

Voorgenomen nieuwbouw van een kippenstal en mestplaat. Bron: Van Westreenen.

4 Ruimtelijke analyse

Er zijn concrete plannen voor de bouw van een nieuwe kippenstal naast een reeds bestaande stal. Het zicht op de nieuwe stal in noordelijke-, oostelijke- en zuidelijke richting wordt ontnomen door beplanting (bos en houtsingel) en door reeds aanwezige bebouwing (woning en schuren). De nieuwe stal is zichtbaar vanaf de Gariperwei maar het zicht wordt deels ontnomen door een rij elzen zonder ondergroei. Door deze rij elzen te verdichten wordt het zicht vanaf de Gariperwei op de nieuwe stal en de mestplaat verminderd. Op onderstaande afbeelding wordt de ruimtelijke analyse weergegeven.

Weergave van de ruimtelijke analyse.

5. Voorstel voor landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingsplan

Voor de landschappelijke inpassing van het nieuwe erf wordt voorgesteld om de aanwezige rij elzen om te vormen tot een dichte elzensingel en de zuidrand van de mestplaat te begrenzen met een struweelhaag. De huidige elzensingel wordt grotendeels afgezet waarna de elzen uitlopen. Tussen de huidige elzen worden jonge elzen geplant evenals enkele besdragende struweelsoorten als Gelderse roos en sleedoorn. Om de elzensingel te beschermen tegen vraat door huisdieren, wordt de singel aan weerszijden uitgerasterd. Op onderstaande afbeelding wordt de landschappelijke inpassing weergegeven.

Inrichtingsplan van het nieuwe erf.

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen worden de volgende maatregelen genomen:

- Afzetten 75% van de elzen in de singel
- Doorplanten elzen bosplantsoen 20 stuks tussen de huidige elzen
- Doorplanten elzensingel met Gelderse roos (5 stuks) en sleedoorn (5 stuks)
- Aanplant struweelhaag aan westzijde van mestplaat
- Uitrasteren elzensingel 1,5 meter uit wortelvoet elzen (beide zijden)

Struweelhaag

Een struweelhaag is een lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse, overwegend doornachtige, struiken, die vrij uitmogen groeien. Zo ontstaat een weelderige haag in tegenstelling tot een geknipte haag. Een struweelhaag bestaat vaak uit soorten als meidoorn, sleedoorn en hondsroos.

Er wordt één rij bosplantsoen geplant in een plantverband van 1 meter. Als plantmateriaal wordt meidoorn, veldesdoorn, Gelderse roos, vuilboom en sleedoorn gebruik (gelijkmatig gemengd) met de maat 80-100. De totale breedte van de haag is 3 meter. In totaal worden tien stuks beplanting geplant.

Elzensingel

Tussen de oude elzen worden jonge elzen geplant. Deze zijn minimaal 80-100 cm groot. Het aanplanten van jonge elzen kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. In totaal worden 20 jonge elzen geplant.

De elzensingel wordt aan beide zijden uitgerasterd door een raster (schapengaas of 3 draden puntdraad) zodat vee (o.a. schapen) niet in de singel kunnen grazen.

Voorbeeld van een uitgerasterde hakhoutsingel. (Bron: Landschapsbeheer Overijssel)

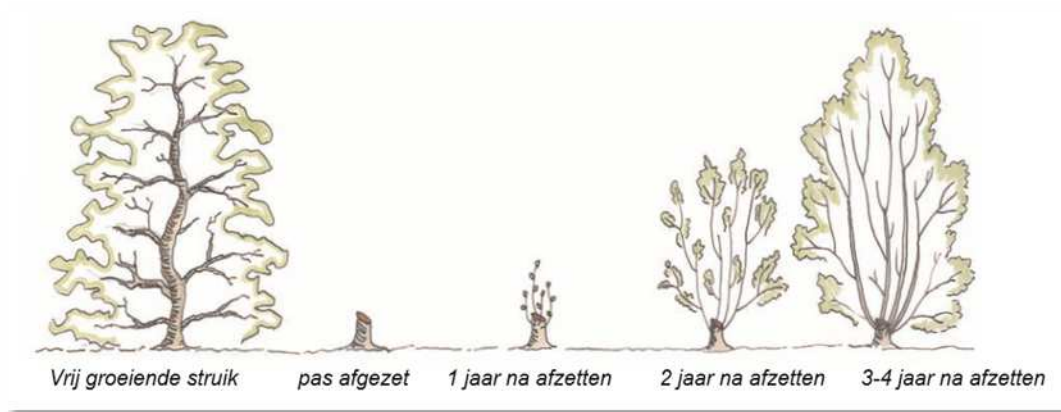
5.2 Beheer

Elzensingel

De elzensingel wordt als een hakhoutsingel beheerd. Dat houdt in dat de singel iedere 12-15 jaar wordt afgezet. Bij het afzetten van elzen worden de stammen ca. 20 cm boven de grond afgezaagd waarna de bomen uitlopen en zo een dichte singel vormen.

Struweelhaag

De struweelhaag mag vrijuit groeien tot een brede en hoge haag en wordt niet vaker dan eens in de zes jaar gesnoeid of afgezet. Afzetten betekent dat de struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De struiken groeien uit zichzelf weer uit. Houd het eerste jaar na afzetten de stobben vrij van onkruid. Na ongeveer 3 jaar zal de aanplant een meer gesloten karakter krijgen en kan waar nodig gesnoeid worden. Dit snoeiwerk bestaat voornamelijk uit het weghalen van takken die problemen geven. Als u er voor kiest de haag af te zetten, dan kan dat tussen de 6 à 15 jaar plaatsvinden

Bron: Landschapsbeheer Gelderland.

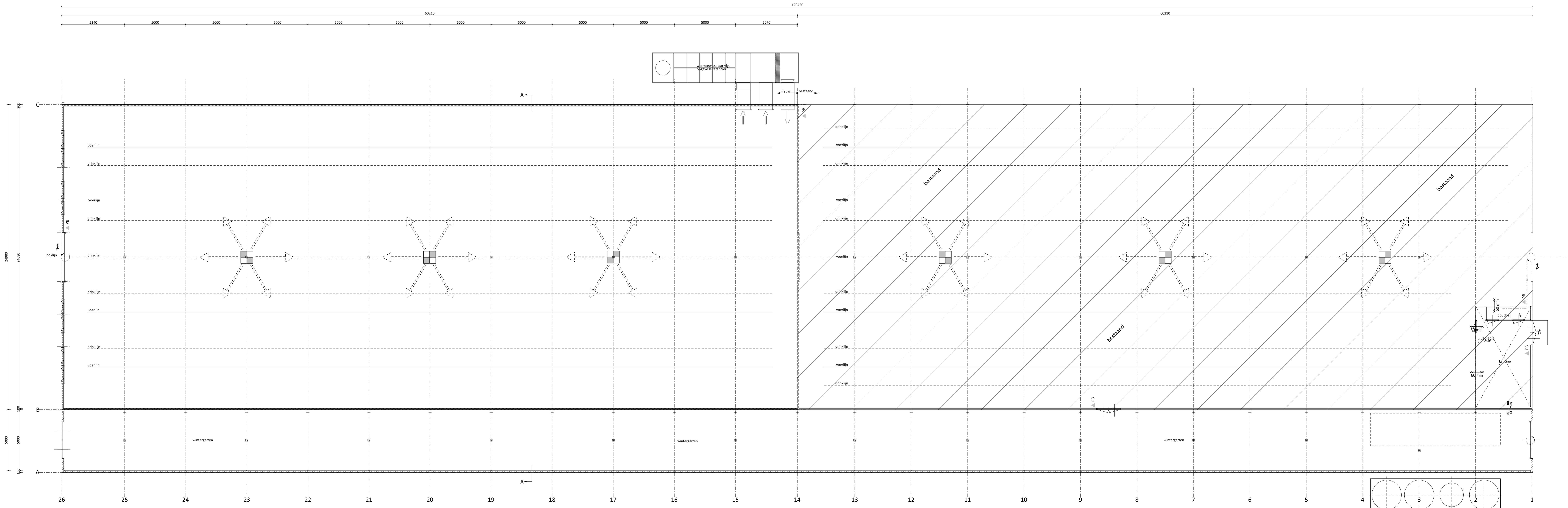
Scheren van hakhoutsingel en struweel

Als de struweelhaag en elzensingel door overhangende takken te breed worden, mogen de zijanten geschoren worden. Een geschoren struweelhaag en hakhoutsingel vormt doorgaans een nog dichter landschapselement.

Voorbeeld van een struweelhaag met geschoren zijkant (Etten, Tappenweg juli 2013)

Bijlage 3: Bouwtekening

Plattegrond

Brandweerreenvooi

Algemeen
 Alle brandveiligheidsvoorzieningen/eisen conform Advies- en onderzoeksrapport "brandveiligheid - gelijkwaardigheid" van Fuccon, pr.nr. 16-147, d.d. 21-11-2016.
 De uitbreiding vormt samen met de bestaande gebouwen 1 brandcompartiment
 Bezetting minder dan 1 persoon per 30 m²
 Gebruiksfunctie: lichte industrie

BEPERKING VAN HET ONTWIKKELEN VAN BRAND EN ROOK

BINNENOPPERVLAK:
 Een zijde van een constructiedeel die grenst aan de binnenlucht voldoet tenminste aan Euro brandklasse B en aan rookklasse s2, beide bepaald volgens NEN-EN 13501-1. De eis aan de rookklasse geldt uitsluitend bij een beschermde vluchtroute (niet van toepassing).

BUITENOPPERVLAK:
 Een zijde van een constructiedeel die grenst aan de buitenlucht voldoet tenminste aan Euro brandklasse D, bepaald volgens NEN-EN 13501-1. Deze eis is niet van toepassing op de bovenzijde van een dak.

BELOOPBAAR VLAK:
 Voor de bovenzijde van een personen bestemde vloer, een trap en een hellingbaan die grenst aan de binnenlucht geldt rookklasse s1 fi en Euro brandklasse D fi, beide bepaald volgens NEN-EN 13501-1.

VRIJGESTELD:
 Op ten hoogste 5% van de totale oppervlakte van de constructiedelen van elke afzonderlijke ruimte, waarvoor de hierboven gestelde rookklasse en brandklasse geldt, is die eis niet van toepassing.

DAKOPPERVLAK:
 De bovenzijde van een dak van een gebouw is, bepaald volgens NEN 6063, niet brandgevaarlijk. Dit geldt niet indien het bouwwerk geen voor personen bestemde vloer heeft die hoger ligt dan 5 m boven meetniveau, en de brandgevaarlijke delen van het dak tenminste 15 m vanaf de perceelsgrens liggen. Indien het perceel waarop het bouwwerk ligt, grenst aan een openbare weg, openbaar water, openbaar groen, of een perceel die niet bestemd voor bebouwing of voor een speeltuin, een kampeerterrein of opslag van brandgevaarlijke stoffen of van brandbare niet milieugevaarlijke stoffen wordt die afstand aangehouden tot het hart van de weg, het water, dat groen of dat perceel.

Ontvluchten/ vluchtwegen
 Een vluchtroute heeft een vrije doorgang met een breedte van ten minste 850 mm en een hoogte van ten minste 2300 mm conform tabel 2.101 uit het Bouwbesluit 2013.
 Vluchtdoer van binnenuit zonder gebruikmaking van losse voorwerpen in de vluchtrichting te openen.

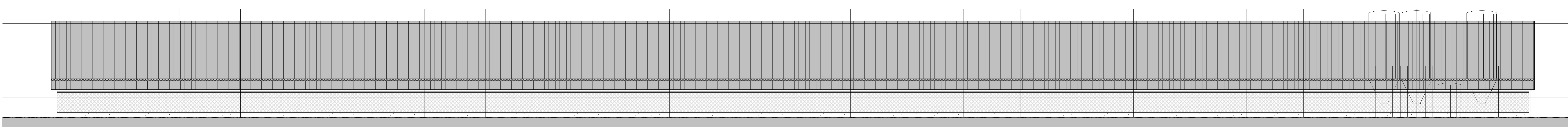
Brandveiligheidsinstallaties

- ▲ PB Draagbare poederblusser met een vulling van min. 6 kg.
- De draagbare blusstoelien voldoen aan het gestelde in hoofdstuk 2 van de uitgave "Brandbeveiligingsinstallatie", 1e druk, 2e oplage uitgave december 2002 en aan NBR, hoofdstuk 5
- 20-6 Brandhaspel
- Brand- en rookcompartimenten
  - brandcompartiment met een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) van ten minste 60 minuten
  - deur en kozijn met een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) van ten minste 60 minuten tevens is de deur zelfsluitend en heeft een aanslag in het kozijn van 25 mm

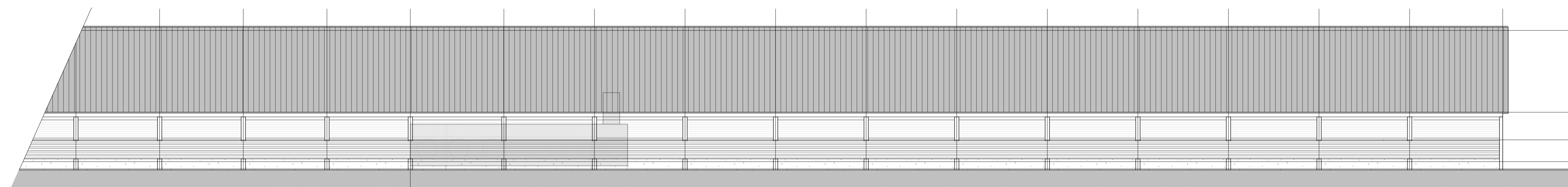
Van Westreenen

<p>PROJECT: Bedrijfsontwikkeling Garperwei 54 Oudega</p> <p>OPDRACHTGEVER: M.T.S. Hoekstra en J. Hoekstra-Koolstra Garperwei 54 9216 WK OUDEGA</p> <p>LOCATIE: Garperwei 54 te Oudega</p> <p>ONDERDEEL: Bouwplan uitbreiding pluimveestal</p>	<p>SCHAAL: 1:100</p> <p>GETEKEND: RTP/EG</p> <p>FORMAAT: 594x1389</p> <p>DATUM: 01/11/2016</p> <p>WIJZIGING: 20/11/2016</p> <p>PROJECTNUMMER: 2016-BO-HOEKSTRA Blad 2 van 4</p>
---	---

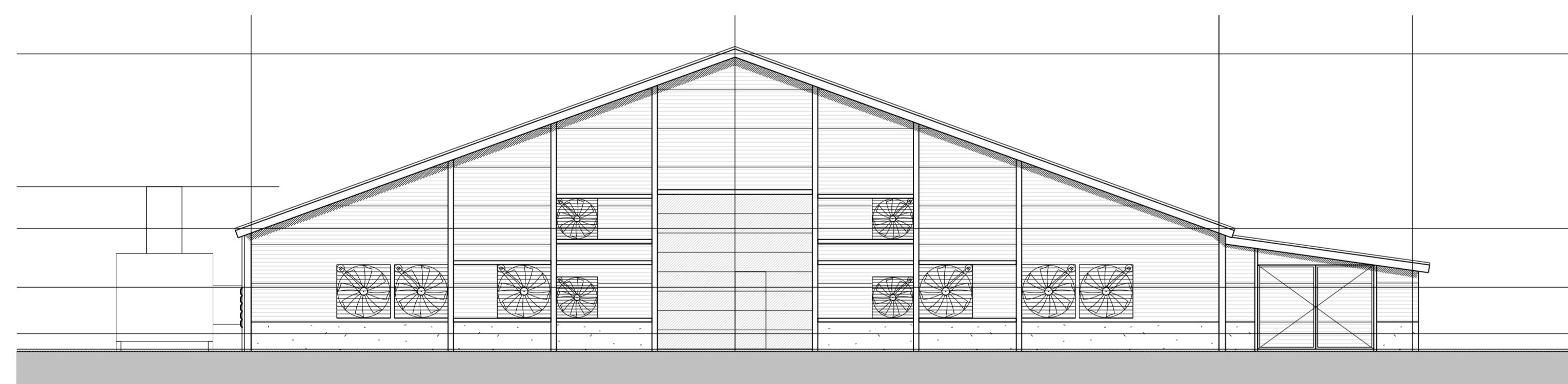
Van Westreenen Adviseurs
 Arnhemse Fabrikantstraat 1a
 3772 AP Bunnik
 T: 030423 07 42 55
 F: 030423 47 42 81
 E: info@vanwestreenen.nl

 Van Westreenen Bureaus
 7313 JA Lelystad
 T: 05446 37 97 37
 F: 05446 37 83 64
 E: info@vanwestreenen.nl

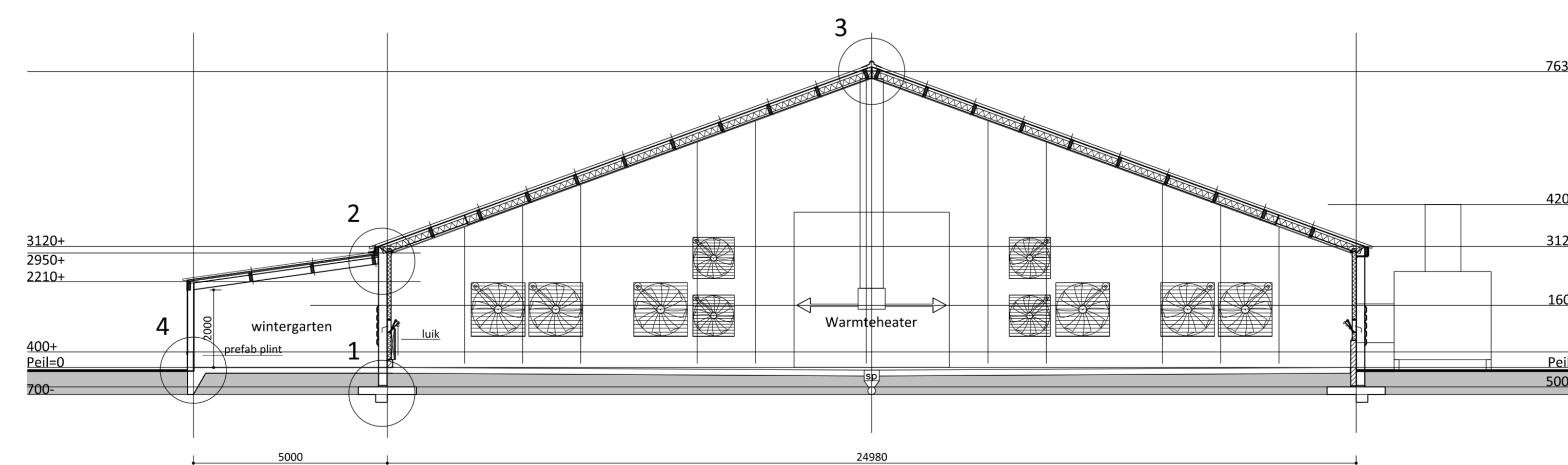
Linkerzijgevel

Rechterzijgevel

Achtergevel

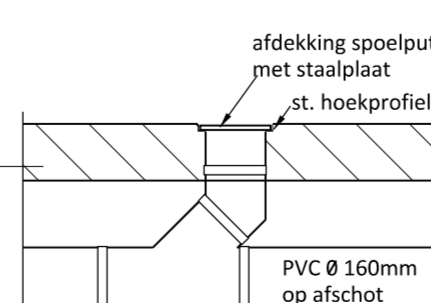

Doorsnede A-A

Legenda materialen en kleuren

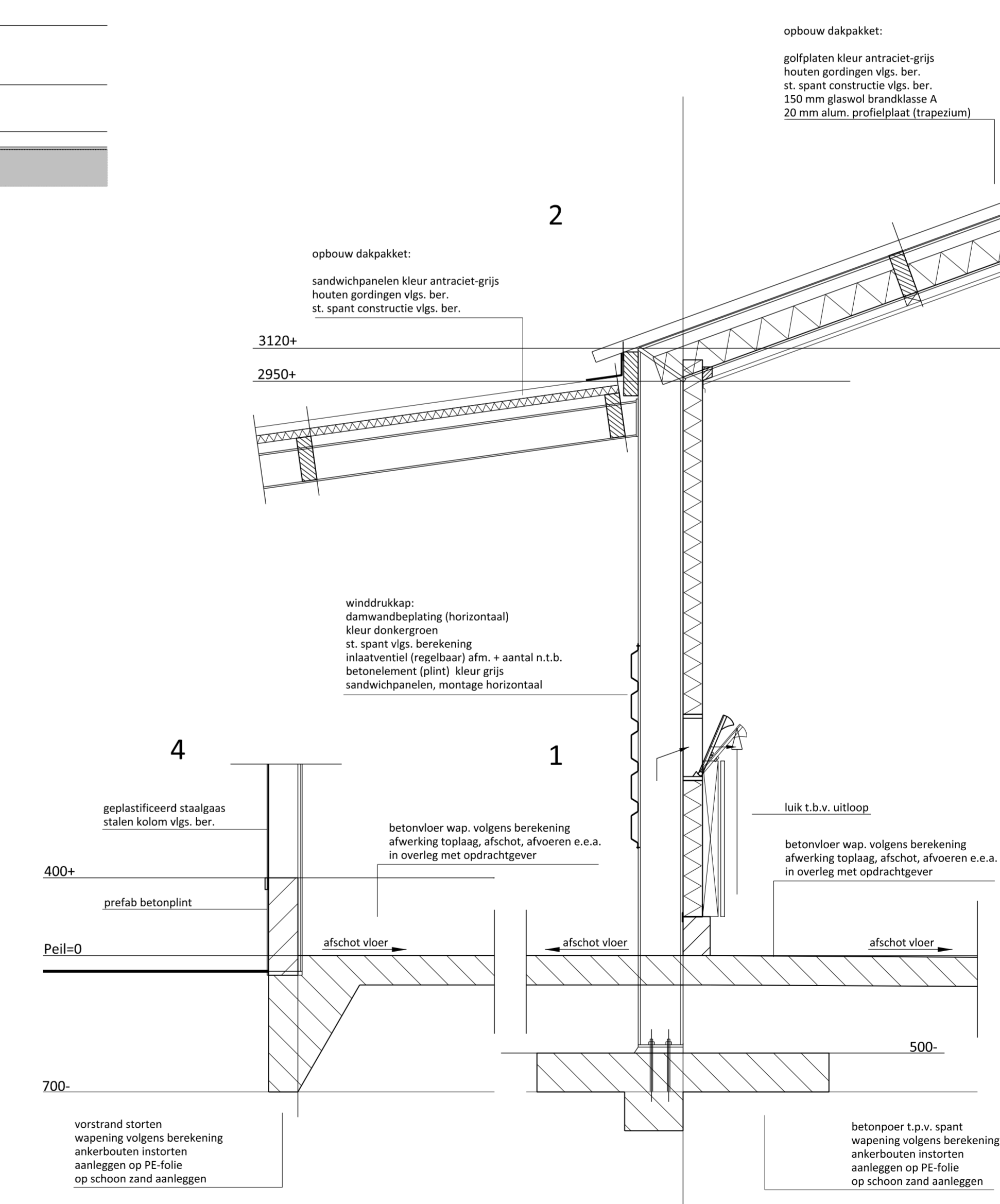
Onderdeel:	Materiaal:	Kleur:
gevels	betonelementen	grijs, naturel
gevelbekleding	sandwichelementen	donkergroen
deuren	sandwichbeplating	donkergroen
winddrukknop	damwandbeplating	donkergroen
dakbedekking stal	golflaten	antraciet/grijs
dakbedekking wintergarten	sandwichpanelen	antraciet/grijs
windveren/dekstukken	zetwerk	gebroken wit
windbreekgas	kunststof	groen

betonvloer wap. volgens berekening afwerking topklaag, afschot, afvoeren e.e.a. in overleg met opdrachtgever

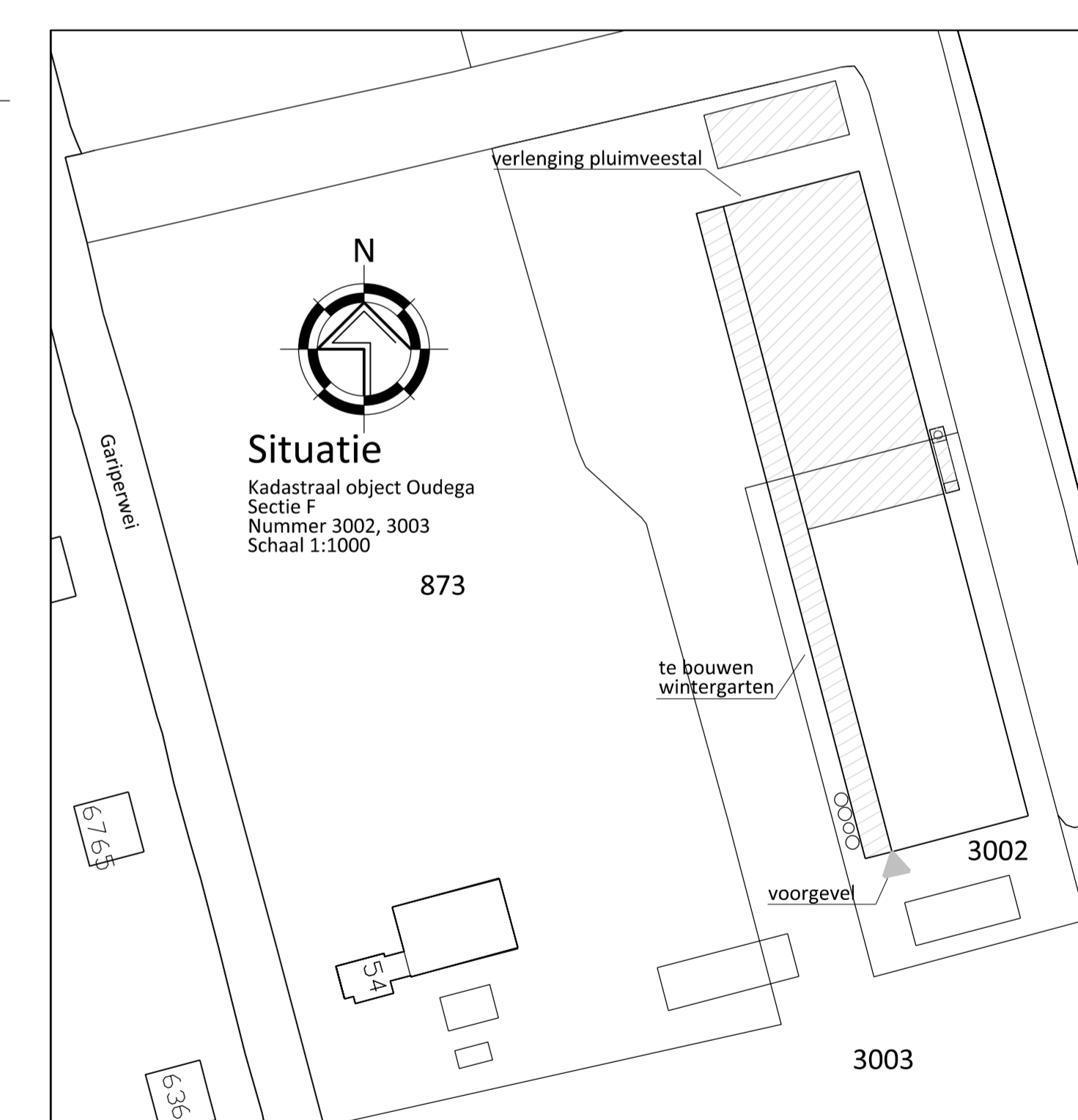
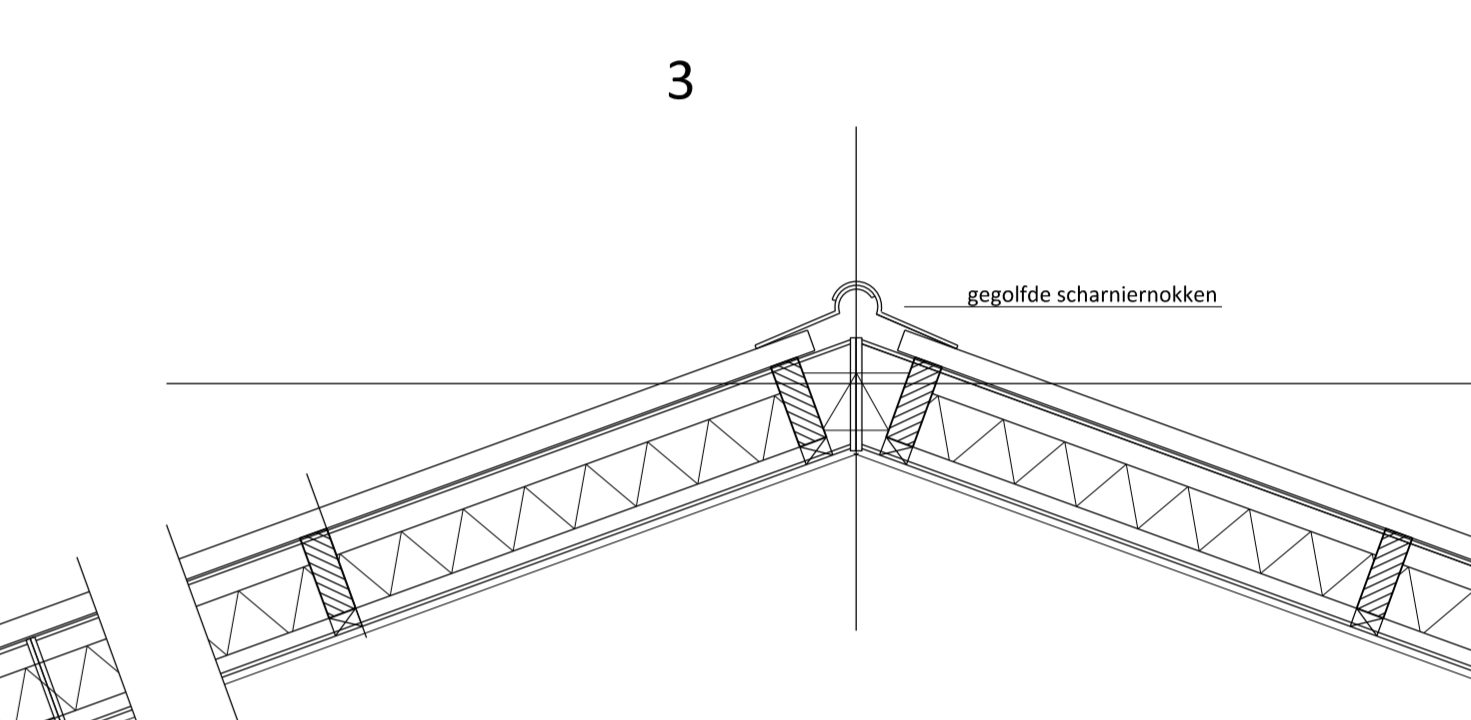
principe detail spoelputjes

hûsenhiem
21-11-2016
voldoet

Principe details

schaal 1:20

PROJECT:
Bedrijfsontwikkeling Garperwei 54 Oudega

OPDRACHTGEVER:
M.T.S. Hoekstra en J. Hoekstra-Koolstra
Garperwei 54
9216 WK OUDEGA

LOCATIE:
Garperwei 54 te Oudega

SCHAAL: 1:100
GETEKEND: RTP/EG
FORMAAT: 594x1389
DATUM: 01/11/2016
WIJZIGING: -

Van Westreenen Adviseurs
Arnhemse Fabrikantstraat 1a
3722 AP Bunnik
T: 030420 47 42 55
F: 030420 47 42 81
E: info@vanwestreenen.nl

Van Westreenen Bvba
7131 JA Lelidewoerd
T: 05446 37 97 37
F: 05446 37 83 64
E: info@vanwestreenen.nl

ONDERDEEL:
Bouwplan uitbreiding pluimveestal

PROJECTNUMMER:
2016-BO-HOEKSTRA
Blad 1 van 4

Bijlage 4: Ecologische quickscan

Quickscan Natuurwaardenonderzoek

Gariperwei 54 Oudega

In het kader van de Wet natuurbescherming

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding.....	4
2 Het plangebied	5
2.1 Situering	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten	6
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied	7
4 Gebiedsbescherming.....	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Natura 2000-gebied	8
4.3 Natuurnetwerk Nederland	8
4.4 Slotconclusie.....	9
5 Soortenbescherming; het onderzoek.....	10
5.1 Methode.....	10
5.2 Verwachting	11
5.3 Resultaten	11
5.4 Toetsingskader	12
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	13
5.6 Historische gegevens.....	14
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	14
6 Samenvatting en conclusies	14

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor uitbreiding van de bestaande kippenstal op het adres Gariperwei 54 in Oudega, gemeente Smallingerland. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming en de Verordening Romte Friesland. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vogel-, en vleermuissoorten. Vogels, amfibieën en vleermuizen benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied, ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties en de functie van het plangebied als foerageergebied blijft grotendeels behouden voor deze soorten. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties.

Grondgebonden zoogdiersoorten benutten het plangebied als foerageergebied en bezetten mogelijk ook vaste rust- en/of voortplantingslocaties in het plangebied. Voor de soorten die in het plangebied een vaste rust- of voortplantingslocatie bezetten geldt echter een vrijstelling van de verbodsbepalingen (vangen, doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen) als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties.

Conclusie

Mogelijk bezet de veldmuis vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor het doden en beschadigen en vernielen van vaste rust- en voortplantingslocaties.

De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied en de voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. De Wnb en de Omgevingsverordening Romte Friesland vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen voor uitbreiding van de bestaande kippenstal op het adres Gariperwei 54 in Oudega, gemeente Smallingerland. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming en de Verordening Romte Frieslân. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

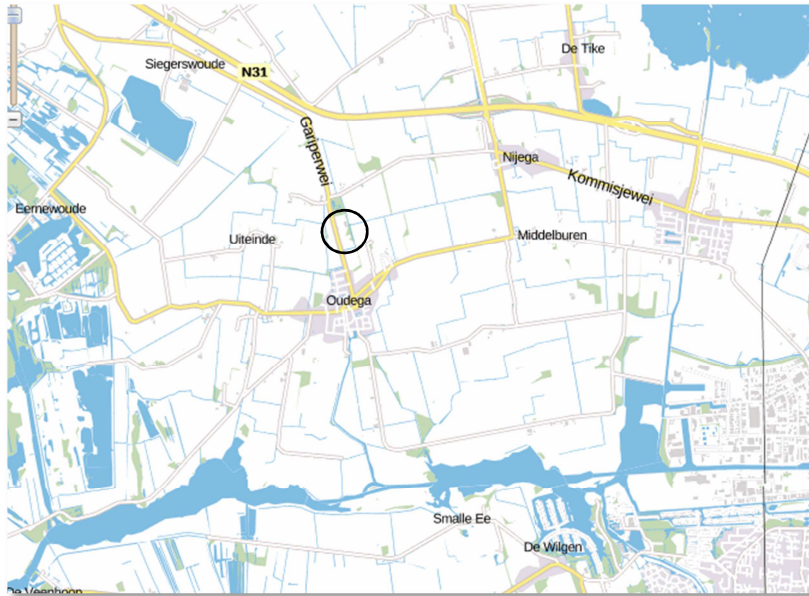
Toepasbaarheid:

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Wet natuurbescherming gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan en het aanvragen van een Omgevingsvergunning. Ten tweede wordt aangegeven op welke wijze de voorgenomen activiteiten uitgevoerd kunnen worden in overeenstemming met de Wnb. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden wel/niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen, zoals een ontheffing, vereist zijn.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied ligt aan de Gariperwei 54 in Oudega. Het ligt in het buitengebied, net ten noorden van de kern Oudega. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de cirkel.

Globale ligging van het plangebied. (bron: PDOK.nl)

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat bijna volledig uit grasland met een soortenarme vegetatie van Engels raaigras. Tijdens het veldbezoek werd het plangebied begraasd door schapen. De noordgevel van de bestaande stal behoort nog tot het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied in detail weergegeven.

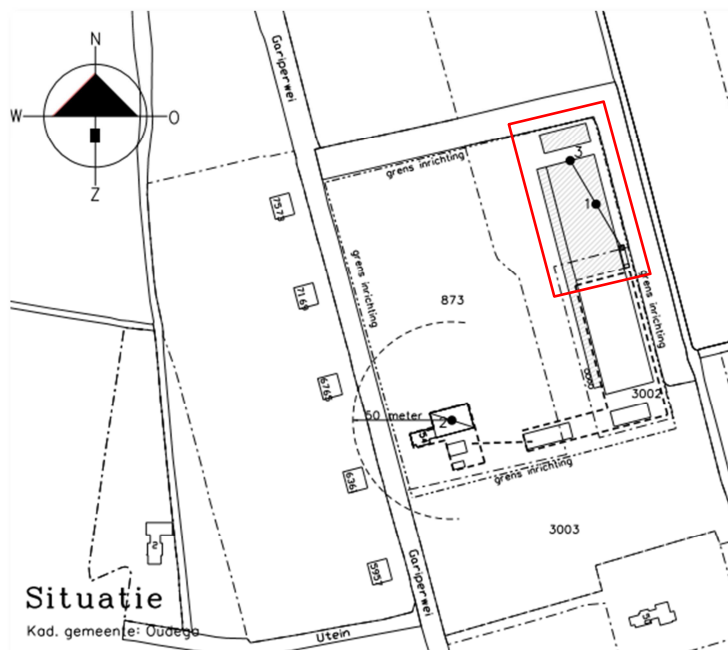

Begrenzing van het plangebied. bron: PDOK.nl

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Er zijn concrete plannen voor uitbreiding van de bestaande kippenstal. Daartoe wordt een gelijke stal achter de huidige gebouwd. In de noordoosthoek van het perceel wordt een mestplaat aangelegd voor de (tijdelijke) opslag van mest tijdens het schoonmaken van de stallen. Op onderstaande afbeelding wordt de uitbreiding weergegeven.

Voorgenomen nieuwbouw van een kippenstal en mestplaat. Bron: Van Westreenen.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Bouwrijp maken bouwplaats(en)
- Bouwen stal en aanleg mestplaat

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen tijdens de bouw- en aanlegfase

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door

de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de bouw- en aanlegfase geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten.

De emissie van ammoniak, als gevolg van de exploitatie van de stal, en het mogelijk negatieve effect op beschermd natuurgebied (depositie) wordt buiten beschouwing gelaten in deze studie. In deze studie worden alleen de fysieke werkzaamheden beoordeeld.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedssfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

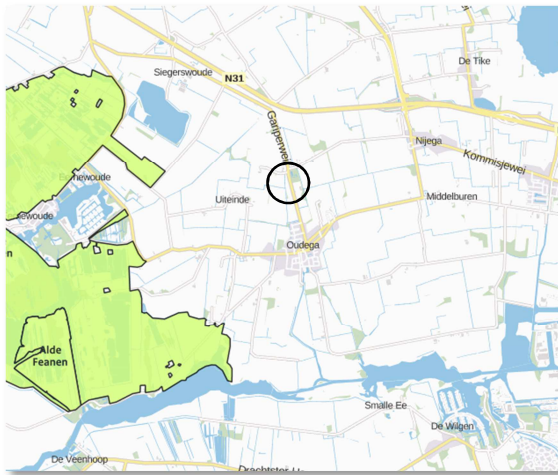
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied wordt geregeld via de Wet natuurbescherming. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze habitattypen en habitatsoorten in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied behoort niet tot Natura 2000-gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied nabij het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid, de Natura2000-gebieden worden met de kleur aangeduid (bron: Provincie Friesland)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat betekent dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect heeft op Natura2000-gebied.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

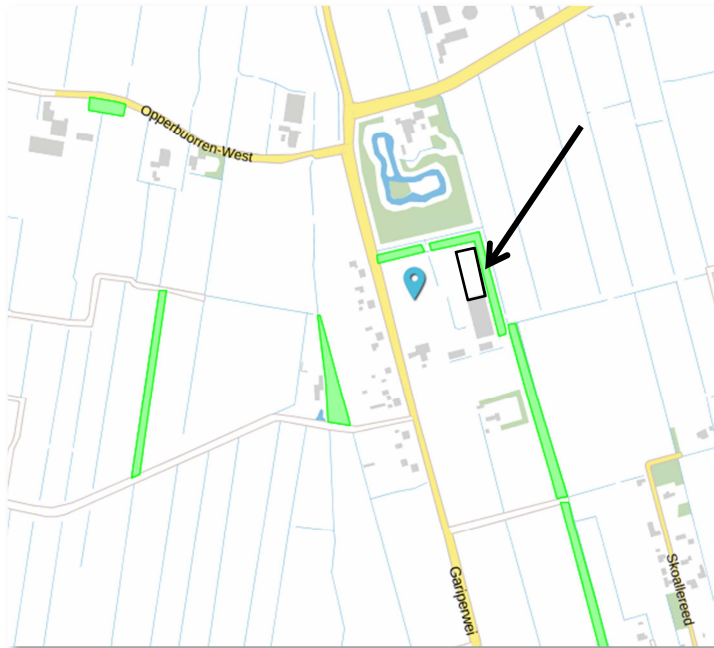
Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN” waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de

doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde NNN-spelregels: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN

Het plangebied ligt net naast gronden die tot het NNN behoren. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van het NNN en waardevolle wateren nabij het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de zwarte lijn aangeduid (Bron: Provincie Friesland).

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden heeft buiten het plangebied, zoals het Nationaal Natuurnetwerk.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op het NNN. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op deze gebieden. Er is geen nader onderzoek nodig in het kader van gebiedsbescherming en er hoeft geen ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel of Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 28 september 2016 tijdens de daglichtperiode (vroeg middag) bezocht. Het terrein is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Zeiss 10x40b) en zijn de in dit rapport opgenomen foto's gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecooog¹
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland
- Atlas van de zoogdieren van Nederland
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat sommige planten in de nazomer soms moeilijk te vinden en te determineren zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is niet geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogelsoorten vast te stellen, omdat vogels eind september weinig tot geen territoriumindicerend gedrag vertonen en de meeste zomergasten vertrokken zijn naar hun winterverblijfplaatsen. Op basis van een beoordeling van de landschapsecologische kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden welke vogels mogelijk in het plangebied nestelen.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Eind september hebben sommige vleermuissoorten hun winterverblijfplaats bezet, maar tijdens 'warme' avonden (met temperatuur + 10°C) kunnen sommige vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis, nog wel actief zijn.

Er is onder andere gekeken naar graaf, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen van (grondgebonden) zoogdieren. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen en (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is gekeken naar aanwezige vleermuizen, uitwerpselen, prooiresten en mogelijke verblijfplaatsen in gebouwen. Daarnaast is de functie van het plangebied als foerageergebied voor

---

¹ Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreide. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

vleermuizen beoordeeld aan de hand van landschappelijke kenmerken, zoals beplanting en beplantingsvormen.

Amfibieën en reptielen

De onderzoeksperiode is weinig geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Deze soorten hebben eind september grotendeels hun winterverblijfplaats betrokken en bevinden zich in de grond of onder takkenhopen, bladeren, of stenen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan wel een goede beoordeling gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied voor beschermde amfibieën- en reptielensoorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dag- en nachtvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vlindersoorten omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Vissen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissoorten omdat functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige soorten als beschermde bladmossen, sporenplantenvaren (kleine vlotvaren), haften (oeveraas), kevers en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft).

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Grondgebonden zoogdieren
- Amfibieën
- Vogels
- Vleermuizen

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn of waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

Vogelsoorten als houtduif, Turkse tortel, holenduif, gaai, zwarte kraai, kauw, merel, zanglijster, grote lijster, vink, keep, buizerd, torenvalk, kerkuil, bosuil en witte kwikstaart benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied, maar er nestelen geen vogels in het plangebied omdat geschikte nestplaatsen voor vogels ontbreken.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar mogelijk behoort het plangebied tot het functionele leefgebied van soorten als veldmuis, haas, mol, konijn en vos. Deze soorten benutten het plangebied als foerageergebied, terwijl de veldmuis mogelijk ook vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied bezet. Veldmuizen bezetten vaste rust- en voortplantingslocaties in hopen in de grond.

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische soorten als gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander en bruine kikker. Voorgenoemde soorten benutten de buitenruimte in het plangebied mogelijk als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren, maar bezetten er geen vaste rust- en voortplantingslocaties.

De geschiktheid van het plangebied als foerageergebied voor amfibieën wordt in belangrijke mate bepaald door het gevoerde beheer. Een kort begraasde weide heeft amfibieën doorgaans weinig te bieden, dit in tegenstelling tot verruigd grasland met een afwisseling van kort en hoog gras. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de ligging van het plangebied op enige afstand van geschikte voortplantingswateren, is de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor amfibieën gering.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten. De kopgevel van de stal is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Andere verblijfplaatsen, zoals hopen in bomen, ontbreken in het plangebied.

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren. Het plangebied heeft vleermuizen als foerageergebied weinig te bieden. Mogelijk vliegen soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis door het plangebied terwijl ze foerageren langs de randen en kronen van de beplanting ten noorden en oosten van het plangebied. Het plangebied zelf is weinig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Vliegroutes

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor een deel van de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk verwonden en doden, en het vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Friesland van kracht.

Ook gelden er vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Op het moment van schrijven van dit rapport is er geen goedgekeurde gedragscode van kracht voor de voorgenoemde activiteiten zoals het slopen van bebouwing.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan de sommige soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Vogels benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar nestelen er niet. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Foerageergebied

Het plangebied heeft geen betekenis als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vliegroute

Het plangebied heeft geen functie als vliegroute voor vleermuizen. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten. Voor de soorten die in het plangebied voorkomen geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen (vangen, doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen). De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

Voor alle in het plangebied voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen (vangen, doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen) of de soorten zijn niet beschermd (mol). De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; alle functies	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vogels; bezette nesten (geen jaarrond beschermde nesten)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën (vaste verblijf- en voortplantingslocaties)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen en vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting wettelijke consequenties.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6 Samenvatting en conclusies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vogel-, en vleermuissoorten. Vogels, amfibieën en vleermuizen benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied, ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties en de functie van het plangebied als foerageergebied blijft grotendeels behouden voor deze soorten. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties.

Grondgebonden zoogdiersoorten benutten het plangebied als foerageergebied en bezetten mogelijk ook vaste rust- en/of voortplantingslocaties in het plangebied. Voor de soorten die in het plangebied een vaste rust- of voortplantingslocatie bezetten geldt echter een vrijstelling van de verbodsbepalingen (vangen, doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen) als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties.

Conclusie

Mogelijk bezet de veldmuis vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor het doden en beschadigen en vernielen van vaste rust- en voortplantingslocaties.

De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied en de voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. De Wnb en de Omgevingsverordening Romte Friesland vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het ‘nee, tenzij principe’

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Vrijstelling regelgeving

In het kader van de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor ‘andere soorten’ waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Amfibiëen	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibiëen	gewone pad	Bufo bufo
Amfibiëen	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibiëen	meerkikker	Pelophylax ridibundus
Amfibiëen	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crocodyrus russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	steenmarter	Martes foina
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	Mustela nivalis
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling geldt in de Provincie Friesland om ze opzettelijk te doden en/of te verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Fotobijlage.

